

en kind zijn intrek bij de vader. Deze verliet Deventer echter weer in mei 1877 en vestigde zich andermaal te Delft. Hij stierf aldaar 7 maart 1880.

Zelden zal een autobiografie, bij alle raffinement van overleg en ondanks – ja ten dele zelfs *door* – de er in gelaten leemten, zulk een heldere spiegel van iemands persoonlijkheid kunnen zijn als die van Jan Wap. Daar is allereerst reeds de zalvende inleiding, waarmee hij het verhaal van zijn „woelig leven” tot „inlichting en leering” van anderen aanbiedt. Hij geeft daarin hoog op van zijn „aanraking met de uitstekendste mensen van (zijn) tijd” en prijst zijn eigen geschriften met vermakelijke uitbundigheid. „Enkele laaghartige uitzonderingen” daargelaten, werden zij steeds „door geheel de letterkundige en wetenschappelijke wereld met luide toejuichingen en blijvende bijval ontvangen”. De kenner van het genre weet, dat zo de stijl is van de miskende genieën, de door de „officiële” wetenschap ter zijde geschovenen: in deze toon zijn de autobiografische notities gesteld van Eylard Meeter en consorten; zo schreven b.v. De Thouars, Dutillieux, Van der Voo, Jacob de Vletter over zich zelf, ook – om hoger op te komen – Bilderdijk en Multatuli.

In het verband van zulk een ziekelijke zelfvergoding wordt ook het zwijgen over bepaalde episoden veelzeggend. Wat kon de man, die in zijn nadagen zo stichtelijke stukjes in de *Katholieke Illustratie* en andere brave periodieken schreef, b.v. met zijn aandeel in *Katholikon* anders doen dan het verdoezelen? Maar in dezen heeft dezelfde eigenschap toch weer als correctief gewerkt. Vooral op *Katholikon* was hij aan de andere kant weer zo trots, dat hij er bij herhaling in andere geschriften op moest zinspelen, zich in zijn brieven naar die en gene onverbloemd blootgaf als de auteur van bepaalde delen van de inhoud en bij de papieren, in 1876 en 1877 aan de Leidse Maatschappij ten geschenke gegeven, ook een exemplaar van het beruchte tijdschrift voegde, waarin hij hier en daar zijn naam als schrijver heeft bijgeschreven.

De relatie tot Bilderdijk is in zekere zin de sleutel tot Waps karakter. Zij heeft ongetwijfeld mede op psychische affiniteit berust, zoals trouwens ook de vriendschap tussen Willem II en Jan Wap. De held van Quatre-Bras en Waterloo was evenzeer een zwakke persoonlijkheid, die zich altijd gekenmerkt heeft door